

ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DE SUBSIDIËRING VAN BOVENLOKAAL JEUGDWERK, JEUGDHUIZEN, EN JEUGDWERK VOOR BIJZONDERDE DOELGROEPEN

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Het voorliggend ontwerp van decreet houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugdhuisen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen biedt een antwoord op twee afspraken gemaakt binnen het regeerakkoord 2014-2019 en verder uitgewerkt in de beleidsnota Jeugd 2014-2019:

- Een meer gestroomlijnde bestuurlijke organisatie in Vlaanderen waarbij de persoonsgebonden aangelegenheden, zoals Jeugd, vanaf 2018 hetzij naar het Vlaamse niveau, hetzij naar het lokale niveau overgaan waardoor de provincies een nieuwe taakstelling krijgen;
- het regulariseren van gesubsidieerde contractuelen (gesco's).

Binnen het beleidsdomein "Jeugd" omvat het decreet van 20 juli 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, de belangrijkste instrumenten om het jeugdwerk te erkennen en subsidiëren dat een werking en een bereik heeft over gans Vlaanderen.

Bij het voorliggende ontwerp van de decreet is de focus het ondersteunen van jeugdwerk dat juist niet gericht is op de hele Vlaamse Gemeenschap, maar wel inspeelt op prioriteiten van de Vlaamse overheid. Het decreet bundelt verschillende subsidielijnen waarbij het accent wordt gelegd op dat jeugdwerk dat bij uitstek bijdraagt aan de doelstelling een jeugdwerkaanbod te realiseren voor alle kinderen en jongeren.

Er zijn in het decreet vier groepen van initiatiefnemers opgenomen:

- geprofessionaliseerde jeugdhuisen die inspelen op prioriteiten van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid;
- geprofessionaliseerd jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren;
- bovenlokaal jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap;
- intergemeentelijke projectverenigingen die de samenwerking en de netwerking stimuleren tussen de lokale besturen en de jeugdverenigingen binnen hun werkingsgebied.

De krachtlijnen van het decreet zijn:

- een meerjarige structurele ondersteuning bieden aan verenigingen die inspelen op prioriteiten van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid en/of die een bovenlokale werking ontplooiën zonder hierbij activiteiten te ontwikkelen die zich richten naar de gehele Vlaamse Gemeenschap;
- via projectsubsidies de mogelijkheid bieden aan verenigingen om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen;
- de administratieve last voor de initiatiefnemers laag houden.
- een complementair beleid voeren t.a.v. de lokale besturen.

2. Situering

2.1. Vernieuwde taakstelling provincies

Het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 voorziet in een beperking van de taken van de provincies tot de grondgebonden bevoegdheden.

Concreet betekent dit dat de provincies vanaf 1 januari 2018 niet langer persoonsgebonden bevoegdheden uitoefenen. De persoonsgebonden bevoegdheden die hen door sectorale decreten zijn toegewezen (het decreet van 6 juli 2012 houdende de ondersteuning van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het provinciaal jeugdbeleid) worden geschrapt.

De uitgangspunten zoals geformuleerd in het regeerakkoord kregen een wettelijke basis in het decreet van 18 november 2016 houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies.

Daarin worden concreet volgende bevoegdheden met betrekking tot jeugdbeleid van de provincies overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap per 1 januari 2018:

- het exploiteren en ondersteunen van bovenlokale jeugddomeinen en jeugdinfrastructuur en uitleendiensten voor de jeugd;
- het voeren van een inclusief beleid voor kinderen en jongeren die omwille van hun afkomst, hun thuissituatie, hun fysieke of mentale situatie of hun statuut een groter risico lopen op achterstelling of uitsluiting op een of meerdere levensdomeinen;
- het organiseren van participatie van kinderen en jongeren bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het provinciaal beleid;
- het voeren van een impulsbeleid ter ondersteuning van jong artistiek talent, overeenkomstig de bepalingen opgenomen in een bestuursakkoord zoals vermeld in artikel 2 van het Provinciedecreet;
- het coachen, stimuleren van netwerken en vorming van gemeentebesturen, intergemeentelijke projectverenigingen en verenigingen actief op voornoemde terreinen;
- het voeren van een impulsbeleid ter uitvoering van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid, overeenkomstig de bepalingen opgenomen in een bestuursakkoord zoals vermeld in artikel 2 van het Provinciedecreet.

Dit decreet regelt niet alle bevoegdheden zoals hierboven vermeld. Enkel de bevoegdheden vermeld onder punt 2 en punt 5 worden door dit decreet gevat.

Toch is het goed om in deze inleiding ook stil te staan bij de andere bevoegdheden zodat dit decreet beter kan gekaderd worden binnen het beleid dat Vlaanderen met betrekking tot het jeugdbeleid de komende jaren wil ontwikkelen n.a.v. de vernieuwde taakstelling van de provincies.

2.1.1. Het exploiteren en ondersteunen van bovenlokale jeugddomeinen en jeugdinfrastructuur en uitleendiensten voor de jeugd

In artikel 14 van het decreet van 12 mei 2017 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur en jeugd wordt bepaald dat de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme vanaf 1 januari 2018 het domein Hanenbos in Dworp zal beheren. Het is het enige jeugddomein dat wordt overgeheveld naar Vlaanderen. .

Wat de uitleendiensten betreft, werd beslist dat de tenten die bij de provinciale uitleendienst van de provincie Vlaams-Brabant konden ontleend worden, worden ondergebracht bij de Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd. Deze overdracht werd reeds afgerond.

2.1.2. Het voeren van een inclusief beleid voor kinderen en jongeren die omwille van hun afkomst, hun thuissituatie, hun fysieke of mentale situatie of hun statuut een groter risico lopen op achterstelling of uitsluiting op een of meerdere levensdomeinen

Deze bevoegdheid omvat zowel de ondersteuning naar werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, als werkingen met kinderen en jongeren met een handicap. In de praktijk hebben de provincies zich in het verleden vooral gefocust op de doelgroep van kinderen en jongeren met een handicap.

Die keuze is zeker ook te verklaren. De werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren zijn door hun methodiek en de historiek veel meer lokaal ingebed. Dit betekent ook dat deze werkingen zich naar het lokale niveau richten voor hun financiering en ondersteuning. Ook vanuit Vlaanderen werd de verankering op het lokale niveau van deze verenigingen duidelijk naar voor geschoven als beleidsvisie. Toen het decreet op het lokaal jeugdwerkbeleid in 1993 in werking trad, koos de Vlaamse overheid voor een extra focus op jeugdwerk met maatschappelijke kwetsbare kinderen en jongeren. Pas in 2001 werd die regeling verankerd¹.

De werkingen met kinderen en jongeren met een handicap doorliepen een ander parcours. Decretaal en historisch zijn de provincies sterk betrokken op de vrijetijdswerking van kinderen en jongeren met een handicap. In 1998 trad het decreet op het provinciaal jeugdwerkbeleid in werking. Jeugdwerkinitiatieven voor jongeren met een handicap werden op dat moment overgeheveld van de Vlaamse Overheid naar de provincies in het kader van genoemd decreet² en dit zal zo blijven tot 31 december 2017.

De Vlaamse Regering kiest ervoor om een inclusief beleid te voeren t.a.v. kinderen en jongeren. Dit betekent dat kinderen en jongeren met een handicap in de eerste plaats onder de categorie jeugd vallen en niet onder de categorie handicap. Toch blijkt uit de praktijk dat een tweesporenbeleid momenteel een noodzaak is. Dit komt zowel uit onderzoek³ naar boven, als uit de beleidsaanbevelingen van het Burgerkabinet Jeugd⁴ en het beleidsnetwerk diversiteit in/en het jeugdwerk..

Daarom zal de Vlaamse Regering de komende jaren inzetten op dit tweesporenbeleid door:

1. ondersteuning te bieden aan doelgroep-specifieke organisaties die werken rond vrije tijd van kinderen en jongeren met een handicap;
2. de uitbouw van een netwerk dat instaat voor het ontwikkelen van een vraaggestuurd aanbod naar lokale besturen en verenigingen rond het thema "inclusie".

De ondersteuning van de organisaties wordt door dit decreet geregeld (zie verder).

¹ p. 37, 1993-2013 - Een terugblik op 20 jaar lokaal jeugdbeleid, Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, 2015

² p. 21, 1993-2013 - Een terugblik op 20 jaar lokaal jeugdbeleid, Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, 2015

³ p. 158, Vrije tijd als handicapsituatie, Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, 2016

⁴

http://www.sociaalcultureel.be/jeugd/burgerkabinet/burgerkabinet_jeugd_rapportering.pdf

De Vlaamse Regering wil met de uitbouw van een Vlaams netwerk dat instaat voor het ontwikkelen van een vraaggestuurd aanbod naar lokale besturen en verenigingen rond het thema "inclusie", een vervolg geven aan het beleid van de provincies. De voorbije jaren werden immers in alle provincies middelen vrijgemaakt om kinderen en jongeren met een handicap en/of in maatschappelijk kwetsbare situatie zoveel mogelijk te laten deelnemen aan het jeugdwerk. Ze werkten hierbij samen met verschillende jeugdwerkpartners.

Voor de realisatie van het netwerk laat de Vlaamse Regering zich inspireren door het concept "Jeugdwerk voor allen", dat momenteel in de provincie Oost-Vlaanderen stevig is uitgebouwd. Het huidige netwerk bestaat uit diverse organisaties die werken met kinderen en jongeren die zich in een maatschappelijk kwetsbare situatie bevinden en/of een handicap hebben (Groep Intro vzw, Uit de Marge vzw, Lejo vzw, vzw Oranje,...), maar er zijn ook organisaties zoals de Vlaamse Dienst voor Speelpleinwerking vzw en Kazou vzw bij het netwerk betrokken. Naast deze partnerorganisaties zitten er ook een aantal individuele leden in het netwerk die vanuit hun specifieke expertise een aanvulling bieden op de aanwezige organisaties. De partners van het netwerk geven vorming en ondersteuning aan jeugdbewegingen, speelpleinen, jeugdhuizen, en andere vormen van jeugdwerk. Ook steden en gemeenten kunnen een begeleiding aanvragen. Het stimuleren van een divers jeugdwerk staat centraal.

Het netwerk maakt geen onderdeel uit van dit decreet. Toch zal dit netwerk een speerpunt worden in het jeugdbeleid dat de Vlaamse overheid de komende jaren wil uitbouwen. Het netwerk sluit immers aan bij de strategische doelstelling die is opgenomen in de beleidsnota Jeugd 2014-2019, met name het inzetten op jeugdwerk dat alle kinderen en jongeren bereikt⁵. Daarnaast biedt dit project ook een antwoord op de beleidsaanbevelingen die naar boven komen in de onderzoeken die de voorbije jaren werden gevoerd door het Departement Cultuur, Jeugd en Media (Vrije tijd als handicapsituatie, Ouders en het jeugdwerk, Speelpleinwerkingen in Vlaanderen en Brussel,...).

De uitbouw van een netwerk wordt momenteel voorbereid. De administratie zal optreden als coördinator maar zal uiteraard de huidige partners uit het jeugdwerk en (in 2017) de provincies nauw betrekken bij het ontwikkelen van dit Vlaams netwerk.

2.1.3. Het voeren van een impulsbeleid ter ondersteuning van jong artistiek talent

De ondersteuning van jong artistiek talent zal een plaats krijgen in het decreet regionaal cultuurbeleid. Deze keuze werd gemaakt omdat de talentontwikkeling centraal staat binnen dit impulsbeleid. Door de mogelijkheid om jongeren een semi-professionele ondersteuning aan te bieden, sluit dit impulsbeleid beter aan bij gelijkaardige initiatieven die binnen de amateurkunsten worden genomen.

2.1.4. Het coachen, stimuleren van netwerken en vorming van gemeentebesturen, intergemeentelijke projectverenigingen en verenigingen actief op voornoemde terreinen

Het stimuleren van intergemeentelijke netwerken en het inzetten op vernieuwde projecten wordt in dit decreet opgenomen (zie verder).

Daarnaast is het ook noodzakelijk om in de toekomst een degelijke nabijheidspolitiek uit te zetten én te realiseren. Dit kan echter niet alleen door de

⁵ p. 21-22 Beleidsnota Jeugd 2014-2019

Vlaamse overheid gerealiseerd worden. Ook de erkende landelijk georganiseerde verenigingen, die werken met regionale of lokale leden/verenigingen, zullen volop moeten blijven inzetten op het bereiken van de lokale en/of regionale actoren. In de subsidieovereenkomsten die met de verenigingen en instellingen voor de periode 2018-2021 worden afgesloten, moeten hierrond acties worden opgenomen.

Daarnaast zal de Vlaamse overheid ook haar verantwoordelijkheid opnemen:

- door tegen 1 januari 2018 een nieuwe subsidieovereenkomst af te sluiten voor de periode 2018-2020 met de vzw Vereniging Vlaamse Jeugddiensten. Deze Vlaamse instelling biedt een uitgebreid pakket diensten aan lokale besturen, jeugddiensten én jeugdleden met onder meer vorming, uitwisseling, begeleiding, advies en publicaties. Sinds twee jaar heeft de instelling ook de expliciete opdracht om de lokale jeugdleden én de participatie van kinderen en jongeren aan het lokale beleid te ondersteunen en te versterken;
- door langdurend in te zetten op bepaalde thema's zoals bijvoorbeeld Jeugdwerk voor allen;
- door een actief communicatiebeleid te voeren, waarbij bijvoorbeeld ook aandacht is voor de initiatieven binnen de verschillende regio's;
- door het ontsluiten van bijvoorbeeld goede praktijkvoorbeelden;
- door het lokale en bovenlokale jeugdwerk in kaart te brengen en te monitoren zoals de lokale monitor vrijetijdsbeleid en het opzetten van jeugdwerkonderzoeken;
- door bij te dragen aan overlegmomenten en vormingen.

2.1.5. het voeren van een impulsbeleid ter uitvoering van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid, overeenkomstig de bepalingen opgenomen in een bestuursakkoord zoals vermeld in artikel 2 van het Provinciedecreet

Het voeren van een impulsbeleid ter uitvoering van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid is geen nieuwe opdracht. Nu reeds krijgt deze vorm o.a. door:

- het inzetten op het label "kindvriendelijke steden en gemeenten";
- wetenschappelijk onderzoek te initiëren ten behoeve van het jeugdwerk en jeugdbeleid;
- de opmaak en uitvoering van plannen zoals het Masterplan Bivakplaatsen;
- de voorbereiding en uitvoering van een gecoördineerd vrijwilligersbeleid;
- acties ondernomen ter bestrijding van "regulitis";
- ...

In de mate dat het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid ook invulling geeft aan grondgebonden bevoegdheden, kan en zal samenwerking met de provinciebesturen mogelijk blijven.

2.2. Regulariseren tewerkstellingsmaatregelen

2.2.1. Jeugthuizen en de DAC-regeling

De subsidieregeling voor geprofessionaliseerde jeugthuizen vloeit voort uit de regelgeving m.b.t. de herverdeling van de middelen die eertijds binnen de jeugdsector beschikbaar waren voor het Derde Arbeidscircuit (DAC).

Het DAC was een tewerkstellingsmaatregel die ontstaan is in 1982 met het oog op jobcreatie. Doel van de maatregel was werklozen tewerk te stellen voor activiteiten in de niet-commerciële sector.

Sinds 2002 werd door de Vlaamse overheid overgegaan tot de regularisatie van deze vroegere tewerkstellingsprojecten. De omzetting van de subsidies voor DAC-projecten naar reguliere personeelssubsidies in de cultuur-, jeugd- en sportsector gebeurde op basis van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector.

Het decreet bepaalt dat een organisatie die een geregulariseerde ex-DAC'er in dienst heeft, een subsidie voor de loonkosten van dat personeelslid ontvangt. Dat recht op subsidies blijft behouden zolang een geregulariseerde ex-DAC'er in dienst is, en zolang aan alle voorwaarden is voldaan. Het decreet bepaalt eveneens dat de arbeidsplaatsen van geregulariseerde DAC-werknemers die na de regularisatie uit dienst zijn gegaan, kunnen worden herverdeeld binnen de sector waarin ze tewerkgesteld waren.

In het decreet van 2004 worden vijf sectoren onderscheiden waarover de ex-DAC-middelen worden herverdeeld. De sectoren zijn het lokaal cultuurbeleid, het gemeentelijk jeugdwerkbeleid, het sociaal-cultureel volwassenenwerk, het landelijk jeugdwerk en de musea.

Op 13 maart 2013 keurde het Vlaams Parlement het voorstel van decreet goed waarbij het decreet van 7 mei 2004 werd gewijzigd. De wijziging hield in dat er voor de herverdeling van de DAC-middelen in de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid een onderscheid wordt gemaakt tussen het lokale jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en het andere jeugdwerk.

Voor de subsector 'ander jeugdwerk' werd bepaald dat de middelen moesten worden herverdeeld op basis van een besluit van de Vlaamse Regering. Bovendien moesten de middelen worden aangewend voor de ondersteuning van het jeugdhuiswerk. De keuze voor het jeugdhuiswerk werd genomen omdat de subsector "ander jeugdwerk" bestond uit een zeer grote heterogeniteit van initiatieven: enkele speelpleinen, een paar jeugdrueden, enkele niet-erkende jeugdverblijfcentra, een paar vzw's die zorgen voor materiële bijstand aan lokale jeugdorganisaties enzovoort. Slechts één groep organisaties kon als zodanig worden onderscheiden: de jeugdhuisen. De tewerkstelling in de jeugdhuisen vertegenwoordigde bijna de helft van de hele tewerkstelling in die subsector. Daarbij moet worden vermeld dat de ex-DAC'ers een aanzienlijk aandeel van de totale tewerkstelling in de jeugdhuissector vormen (in 2013: 125,41 vte).

Voor de subsector 'lokaal jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren' werden de middelen verdeeld onder de gemeentebesturen volgens de regels in het decreet lokaal jeugdbeleid. Maar nadat de sectorale plan- en rapporteringsverplichtingen voor lokale besturen werden geschrapt en de daaraan verbonden subsidies in het Gemeentefonds werden geïntegreerd, diende opnieuw een wijziging doorgevoerd te worden.

Door het decreet van 20 mei 2016 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel wordt het gemeentelijk jeugdwerkbeleid niet langer opgesplitst in twee subsectoren en regelt de Vlaamse Regering de herverdeling voor de hele sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid. Dit zorgt voor een vrijwaring van de middelen voor de betrokken organisaties en werkt onduidelijkheden weg die zijn ontstaan door het wegvallen van gemeentelijke jeugdbeleidsplannen.

Aangezien er geen link meer is met de gemeentelijke beleidsplanperiode, moest er een nieuwe timing worden opgenomen voor herverdeling van de middelen voor de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid. De vervangers van geregulariseerde DAC-werknemers in de sector gemeentelijk jeugdwerkbeleid kunnen nog worden gesubsidieerd tot 31 december van het jaar dat volgt op de beëindiging van de

arbeidsovereenkomst met de geregulariseerde DAC-werknemers. De eerste herverdeling vond plaats na 31 december 2016.

Nadat het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector op 13 maart 2013 werd gewijzigd voor de gemeentelijke jeugdwerksector en nadat hierbij bepaald werd dat voor de subsector 'ander jeugdwerk' de middelen bij herverdeling moest worden aangewend voor de ondersteuning van het jeugdhuiswerk, kwam een nieuw regelgevend kader voor de jeugdhuisen in een stroomversnelling.

In juni 2013 vroegen een aantal Vlaamse parlementsleden aan de Vlaamse Regering om jeugdhuisen te erkennen als ankerpunten voor jongeren in lokale gemeenschappen en ze als partners te zien, vooral op domeinen die ook in het Vlaams Jeugdbeleidsplan prioritair zijn: diversiteit, jongerencultuur, brede scholen, kwetsbare groepen en zin voor creativiteit en ondernemen. De resolutie die hierover werd opgesteld, werd op 19 juni 2013 aangenomen door het Vlaams Parlement.

De Vlaamse Regering beantwoordde deze vraag reeds op 5 juli 2013 door het goedkeuren van het Besluit betreffende de toekenning van subsidies aan jeugdhuisen voor de uitvoering van een bovenlokaal project.

2.2.2. Jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en gesco's

De subsidieregeling voor geprofessionaliseerd jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren vloeit voort uit de regularisatie van de gesco's.

Het stelsel van gesubsidieerde contractuelen (gesco) werd in 1989 opgestart als tewerkstellingsprogramma. Via gesco-projecten wou de Vlaamse Overheid arbeidsplaatsen creëren in de niet-commerciële sector met het doel langdurige en meestal laaggeschoolde werkzoekenden aan een job te helpen.

In het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 werd een grondige hervorming voor de gesubsidieerde contractuelen (gesco's) vooropgesteld. Meer specifiek wil de Vlaamse Regering een regularisatie van de gesco's doorvoeren. Gezien er verschillende gesco-systemen zijn, wordt elk systeem apart bekeken. Op 18 december 2015 besliste de Vlaamse Regering dat de middelen voor project-gesco's worden overgeheveld naar het beleidsdomein dat voor het gesco-project bevoegd is.

De Vlaamse Minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel werkte in 2016 het kader verder uit voor de beleidsvelden cultuur en jeugd en gaf op 23 december 2016 hieraan vorm via twee ministeriële besluiten die een regeling treffen voor het begrotingsjaar 2017: één besluit behandelt een overgangsscenario, het andere een uitdoofscenario 2017.

In het Ministerieel Besluit van 23 december 2016 betreffende de toekenning van een subsidie aan organisaties met geregulariseerde gesco-projecten in de beleidsvelden cultuur en jeugd - overgangsscenario 2017, werd in de aanhef bepaald dat "binnen het toekomstige decreet inzake het bovenlokaal jeugdbeleid ruimte zal gemaakt worden voor de subsidiëring van jeugdwerking met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en overwegende dat een aantal niet-structureel gesubsidieerde organisaties de kans moeten krijgen hun werking op dat vlak te integreren in het nieuwe decreet". In het ministerieel besluit werd de lijst opgenomen van de organisaties die die kans moeten krijgen. Het gaat om organisaties die geen structurele werkingssubsidies ontvangen vanuit Vlaanderen

maar die via voornamelijk DAC-subsidies een stabiele link hebben met het beleidsdomein. In voorliggend decreet wordt het kader uitgewerkt om werkingen met maatschappelijke kwetsbare kinderen en jongeren te integreren. Er worden hiervoor werkingssubsidies voorzien.

2.3. Beleidstraject

Het voorliggend decreet is tot stand gekomen na een beleidstraject, waarbij overleg met de verschillende stakeholders centraal stond.

Het traject werd opgestart in januari 2016. In het voorjaar 2016 was er overleg met:

- de provinciale jeugddiensten. Naast een individueel overleg met deze diensten, bracht de administratie hen ook samen om mee na te denken over de krachtlijnen voor een toekomstig decreet bovenlokaal jeugdbeleid;
- de organisaties waarbij hun leden betrokken zijn bij één of meerdere subsidielijnen, zoals Formaat vzw, Uit de Marge vzw en Vereniging Vlaamse Jeugddiensten vzw (VVJ). Daarnaast vond er ook een gesprek plaats met Demos vzw.

Op 2 juni 2016 kwam de "reflectiegroep (boven)lokaal jeugdbeleid" voor de eerste keer samen. Het doel van deze reflectiegroep is enerzijds het mee opvolgen van de opmaak van een nieuwe regelgeving ter ondersteuning van jeugdwerk van bovenlokaal belang en anderzijds het afstemmen van en informeren over allerhande initiatieven ten aanzien van het lokaal jeugdbeleid, ook na de overdracht van de sectormiddelen in het gemeentefonds. In de reflectiegroep zetelen vertegenwoordigers van Formaat, VVSG, VVJ, VGC, De Ambrassade, de Vlaamse Jeugdraad, de centrumsteden, de provincies, Uit de Marge, werkingen met kinderen en jongeren met een handicap (vanaf voorjaar 2017) en het kabinet van de bevoegde minister.

Vanaf september 2016 het overleg met de verschillende stakeholders geïntensiveerd: Er werd samengezeten met:

- werkingen met kinderen en jongeren met een handicap die momenteel provinciale werkingssubsidies ontvangen;
- werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren die momenteel gesco's middelen ontvangen;

In januari 2017 werd gestart met de opmaak van een decreettekst. Deze tekst werd voorgelegd op de reflectiegroep van 8 februari 2017. Op die dag vond ook een overleg plaats met de vertegenwoordigers uit de vijf provinciale jeugddiensten, waar eveneens de tekst werd besproken.

3. Inhoud - Krachtlijnen van het voorliggend decreet

3.1. Subsidies voor geprofessionaliseerde jeugthuizen

Met deze subsidieregeling wil de Vlaamse overheid inspelen op veranderingen die zich in de jeugdhuissector voordoen en impulsen geven voor creativiteit en vernieuwing. Het gaat hierbij dus niet om een subsidiëring van de reguliere werking van een jeugdhuis aangezien dit wordt opgenomen door de lokale besturen.

Jeugthuizen kunnen jaarlijks subsidies krijgen voor de uitvoering van een bovenlokaal project ter bevordering van de artistieke expressie bij jongeren en een bovenlokaal project ter ondersteuning van het ondernemerschap bij jongeren. Een project kan over meerdere jaren lopen maar jaarlijks dient een projectaanvraag ingediend te worden omdat de subsidie telkens voor ten hoogste een jaar wordt toegezegd. Het maximumbedrag per project bedraagt 45.000 euro, waarvan ten

hoogste 40.000 euro personeelssubsidies en ten hoogste 5.000 euro werkingssubsidies.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, moet het jeugdhuis voldoen aan een aantal algemene en administratieve voorwaarden in verband met openingstijden, accommodatie, open werking, bestuur, personeel en communicatie. In het projectvoorstel moet het jeugdhuis ook een aantal inhoudelijke aspecten over het project verduidelijken, zoals de meerwaarde van het project, de doelgroepen die met het project worden bereikt, de evolutie van het project en de partners waarmee het jeugdhuis eventueel samenwerkt voor de uitvoering van het project.

Vanaf 2014 kreeg Formaat vzw, de federatie van jeugdhuisen in Vlaanderen, extra middelen toegekend via hun structurele werkingssubsidie, om in de ondersteuning en begeleiding van de jeugdhuisen te voorzien die een project wensen in te dienen en/of uit te voeren. Uit de Marge vzw ondersteunt en begeleidt een beperkt aantal werkingen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen die eveneens een projectaanvraag indienen en uitvoeren.

Overzicht aantal ingediende en goedgekeurde projecten in 2014-2015 en 2016:

Jaar	Aantal ingediende projecten	Goedgekeurde projecten Artistieke expressie	Goedgekeurde projecten Ondernemerschap	Aantal verschillende Jeugdhuisen
2014	43	27	15	35
2015	64	33	23	40
2016	65	39	24	42

Bij de inwerkingtreding van het besluit in 2014 werden 43 projectaanvragen ingediend waarvan 42 projecten werden ondersteund. 27 hadden tot de doel de artistieke expressie van jongeren te bevorderen, 15 projecten ondersteunden het ondernemerschap van jongeren.

In de beleidsnota Jeugd 2014-2019 wordt de evaluatie van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2013 betreffende de toekenning van subsidies aan jeugdhuisen voor de uitvoering van een bovenlokaal project aangekondigd. De focus van de evaluatie lag in eerste instantie op het vereenvoudigen van een aantal opgelegde formele voorwaarden om zo de administratieve last voor de jeugdhuisen te verlagen. De evaluatie van het besluit werd in najaar van 2015 gemaakt op basis van de ervaringen van de voorbije drie indienronden en in samenspraak van de betrokken koepelorganisaties. Formaat vzw heeft hierbij ook de jeugdhuisen, die projectmiddelen kregen in 2014 en 2015, bevroegd. 88% van de respondenten gaven aan dat de bovenlokale projecten een positieve effect hebben op de werking van hun jeugdhuis.

Op basis van deze evaluatie keurde de Vlaamse Regering op 22 april 2016 een aantal wijzigingen aan het besluit goed. De wijzigingen hebben vooral tot doel een aantal formele subsidievoorwaarden te versoepelen en zo de administratieve last voor de jeugdhuisen te verlagen. De nieuwe regels treden in werking op 1 juni 2016 waardoor de projectaanvragen voor 2017 aan de nieuwe voorwaarden dienen te voldoen.

Jaar	Aantal ingediende projecten	Goedgekeurde projecten Artistieke expressie	Goedgekeurde projecten Ondernemerschap	Aantal verschillende Jeugdhuisen
2017	71	43	27	46

Bij 62 projecten werd een verlenging van de subsidie toegekend. Van de 9 nieuwe projectaanvragen werden er 8 aanvaard voor subsidiëring.

Twee elementen uit de evaluatie van het najaar 2015 werden niet meegenomen in het gewijzigde besluit, met name:

- de vraag naar meerjarige subsidies;
- de introductie van een enveloppefinanciering.

In het najaar van 2016 werd er opnieuw samengezeten met de koepelorganisaties om te kijken hoe ook deze punten konden uitgewerkt worden. Het voorstel werd hierbij gedaan om de bestaande subsidielijnen te integreren in het nieuw te ontwikkelen decretaal kader, waardoor ook aan de laatste twee elementen uit de evaluatie een oplossing wordt geboden.

De keuze om de bestaande subsidielijnen voor bovenlokale projecten binnen de jeugthuizen te integreren in dit decreet, vertrekt zowel vanuit inhoudelijke als praktische beweegredenen.

- Ruimte om inhoudelijk te verbreden

Toen in 2013 het subsidiebesluit betreffende de toekenning van subsidies aan jeugthuizen voor de uitvoering van een bovenlokaal project werd goedgekeurd, wou de Vlaamse overheid inspelen op veranderingen die zich in de jeugdhuissector voordoen en impulsen geven voor creativiteit en vernieuwing. Er werden twee thema's naar voor geschoven: artistieke expressie en ondernemerschap. Uit de evaluatie die werd gemaakt in het najaar van 2015 blijkt dat deze projecten binnen heel wat jeugthuizen een nieuwe dynamiek hebben gegeven: er is ruimte om te experimenteren, nieuwe jongeren vinden hun weg naar het jeugdhuis, er worden partnerschappen opgezet met de buurt, met experts, met andere jeugthuizen,.... Maar vier jaar na het subsidiebesluit, borrelen er ook nieuwe thema's op die evenzeer een invloed kunnen hebben op de jeugdhuissector. Het is belangrijk dat we ook die signalen capteren. Antennes als het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan, Burgerkabinet Jeugd en onderzoeken⁶ kunnen nieuwe signalen zichtbaar maken of bestaande net versterken. Deze inzichten meenemen kan nieuwe impulsen geven aan de jeugdhuissector. Het bepalen van die prioriteiten gebeurt door de Vlaamse Regering. Ieder initiatief dat het jeugdhuis wil ontwikkelen rond een bepaalde prioriteit moet afzonderlijk beschreven worden in het beleidsplan.

- Ruimte om te verdiepen

Om tegemoet te komen aan de vraag van de jeugdhuissector naar een meerjarige subsidie, wordt in voorliggend decreet een beleidscyclus van vier jaar geïntroduceerd. Concreet kunnen jeugthuizen éénmaal om de vier jaar een beleidsplan indienen waarin ze bepalen welke initiatieven ze zullen ontwikkelen die inspelen op de prioriteiten van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid. Eenmaal de werkingssubsidies zijn toegekend krijgt het jeugdhuis vier jaar de tijd én ook de middelen om het initiatief stevig uit te bouwen. Pas na twee jaar wordt er aan het jeugdhuis een voortgangsrapport gevraagd. In het voortgangsrapport moet het jeugdhuis een stand van zaken geven m.b.t. het initiatief en ook een concrete planning voor de komende twee jaar. Na het vierde jaar bezorgt het jeugdhuis een werkingsverslag aan de administratie.

De aanpak die is opgenomen in voorliggend ontwerp van decreet zal er ook toe leiden dat de administratieve last voor zowel de jeugthuizen als de Vlaamse administratie een heel stuk lichter wordt t.o.v. de huidige regelgeving, waarbij

⁶ Bijvoorbeeld de monitor van het Jeugdonderzoeksplatform (JOP) en het onderzoek "Jeugthuizen in Vlaanderen"

jaarlijks zowel een projectaanvraag als een werkingsverslag moet ingediend worden.

3.2. Subsidies voor jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren

De werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren bieden een groepsgerichte vrijetijdsinvulling. Maar de specifieke multiproblematische situatie waarin de kinderen opgroeien, vraagt van de jeugdwerkers een inzet op meerdere vlakken. Hierin ligt ook de reden waarom dit jeugdwerkkring vaak met professionele krachten werkt. Ten eerste ligt de focus op het welzijn van de kinderen en jongeren, en dit op de verschillende beleidsdomeinen. Daarnaast fungeren de werkingen vaak als brugfunctie tussen de jongeren en andere maatschappelijke instellingen. Tenslotte probeert men ook de maatschappelijke instellingen te beïnvloeden om een betere communicatie en betrokkenheid tussen de maatschappelijk kwetsbare jongeren en de maatschappelijke instellingen te bewerkstelligen⁷.

In dit decreet wordt gefocust op de uitbouw van de brugfunctie. Personen die binnen de werking deze brugfunctie opnemen, kunnen de sleutel zijn tot een vlotte integratie van jongeren, zo wordt gesteld in het eindrapport van het Burgerkabinet Jeugd 2016. Een brugpersoon is een vertrouwenspersoon die jongeren op verschillende manieren helpt om te integreren in de maatschappij. Zo hebben de jongeren in kwestie een aanspreekpunt voor hun problemen of vragen⁸. Deze brugfiguren bieden niet alleen ondersteuning aan individuele jongeren, maar kunnen ook met groepen jongeren aan de slag gaan. Het gaat ook niet alleen over bruggen bouwen binnen het jeugdwerk maar ook vanuit het jeugdwerk naar instanties of personen die zich binnen andere beleidsdomeinen bevinden (onderwijs, werk, welzijn,...).

Ook uit het onderzoek "Jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren" blijkt trouwens dat het samenwerken met andere personen en organisaties een de tevredenheid van de jongeren die naar de werking komen stimuleert⁹.

Deze subsidielijnen richten zich voornamelijk naar stedelijke werkingen, die een minimum aantal beroepskrachten in dienst hebben. Een recente uitgave rond jeugdwerk in de stad¹⁰ bevestigt nogmaals dat de problemen zoals kinderarmoede, werkloosheid en migratie zich sterker manifesteren in een stad (of verstedelijkt gebied) dan in de rest van Vlaanderen. Inzetten op werkingen die op een professionele manier aan de slag gaan om kinderen en jongeren op weg te zetten om hun kansen in de maatschappij te verbeteren of te versterken, is niet enkel een lokaal verhaal maar sluit ook aan bij de Vlaamse beleidsprioriteiten die zijn opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019.

Door de beleidscyclus voor financiering te koppelen aan de gemeentelijke bestuursperiode wordt ook de administratieve last beperkt. Nadat de gemeenten

⁷ p.9, Jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, 2013

⁸ p. 22, Rapport Burgerkabinet Jeugd

⁹ p. 217, Jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, 2013

¹⁰ In cijfers gevat: jeugd(werk) in de stad, Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, 2016

en steden hun strategisch meerjarenplan hebben opgemaakt, gaat men immers op zoek naar partners om het vooropgestelde beleid vorm te geven. Het partnerschap vastleggen met een werking met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren wordt vaak gevoerd op basis van een beleidsplan die de werking aan het lokaal bestuur voorlegt. Om te vermijden dat de vereniging twee nota's moeten opmaken (één voor het lokaal bestuur en één voor Vlaanderen) voorziet het decreet dat de beleidsplan aan beide besturen kan voorgelegd worden gezien het afstemmen van de timing. Ook inhoudelijk betekent dit een win-win situatie voor zowel het lokaal bestuur als de Vlaamse overheid. Beiden krijgen immers een zicht op de volledige werking waardoor er een betere afstemming kan zijn tussen de afspraken en de middelen die beiden met de vereniging onderhandelen.

Door de koppeling van de beleidscyclus voor financiering aan de gemeentelijke bestuursperiode, wordt er in artikel 10 van het ontwerp van decreet een overgangsbepaling opgenomen voor de jaren 2018, 2019 en 2020 waarbij de subsidiebedragen worden bepaald voor de verenigingen, die in het Ministerieel Besluit van 23 december 2016 betreffende de toekenning van een subsidie aan organisaties met geregulariseerde gesco-projecten in de beleidsvelden cultuur en jeugd - overgangsscenario 2017 zijn opgenomen. De overgangperiode wordt bepaald op drie jaar omdat er anders een subsidiëringsvacuüm ontstaat voor deze verenigingen. De nieuwe gemeentelijke legislatuur start immers op 1 januari 2019. De gemeenten hebben dan een jaar de tijd om hun strategisch meerjarenplan op te maken. Eénmaal dit strategisch meerjarenplan definitief is, kunnen de verenigingen hun beleidsplan uitwerken. Dit betekent dat er pas in 2020 een beleidsplan, zoals bepaald in artikel 5 van het ontwerp van decreet, kan ingediend worden en er pas een financiering kan opgestart worden in 2021. Deze timing is ook de reden waarom er een overgangsmaatregel van drie jaar is voorzien voor de verenigingen, die zijn opgenomen in artikel 13 van dit decreet.

3.3. Subsidies voor jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap

Vanuit Vlaanderen zal er in de toekomst ingezet worden op werkingen die jeugdwerkinitiatieven opzetten voor kinderen en jongeren met een handicap. Dit betekent dat de deelnemers aan de activiteiten hoofdzakelijk kinderen en jongeren met een handicap zijn, wat kan leiden tot een aangepast aanbod en begeleiding. Deze ondersteuning is één van de twee hoekstenen voor het voeren van een inclusief beleid. Zowel bovenlokale geprofessionaliseerde werkingen met kinderen en jongeren met een handicap, als de bovenlokale vrijwilligerswerkingen met kinderen en jongeren met een handicap, kunnen in aanmerking komen voor subsidiëring. De twee subsidielijnen kunnen niet gecombineerd worden.

Zoals bepaald in artikel 2 wordt met "bovenlokaal" bedoeld dat de werking het lokaal gemeentelijk belang overstijgt. Hierbij zal niet bepaald worden hoeveel kinderen en jongeren moeten bereikt worden per gemeente of stad. Het moet vooral uit de werking zelf kunnen worden opgemaakt of de werking een ruimer bereik heeft. Dit kan tot uiting komen via de communicatie van het activiteitenaanbod, het diverse activiteitenaanbod, het netwerk van de werking, de begeleiding van de activiteiten,...

3.3.1. Subsidies voor geprofessionaliseerde werkingen met kinderen en jongeren met een handicap

De geprofessionaliseerde werkingen kunnen een werkingssubsidie ontvangen voor hun eerstelijnsaanbod. Dit eerstelijnsaanbod moet zowel georganiseerd worden

tijdens het schooljaar als tijdens de vakanties. Het aanbod kan verschillend zijn in deze twee periodes maar dit hoeft niet. Zoals reeds hierboven aangehaald dient de werking bovenlokaal te zijn. In het beleidsplan zal de werking dit moeten aantonen. De kernelementen van het beleidsplan zijn opgenomen in voorliggend decreet. De Vlaamse Regering zal dit verder verfijnen.

Heel wat geprofessionaliseerde werkingen met kinderen en jongeren met een handicap, bieden niet enkel een eerstelijnsaanbod op maat van de kinderen en jongeren aan. Ze willen ook actief werk maken van een inclusief beleid, via het bouwen van bruggen naar andere organisaties of via het geven van signalen waar drempels zijn om een inclusief beleid te voeren. Deze aanpak sluit aan bij de Vlaamse beleidsprioriteiten en bij het tweesporenbeleid dat de Vlaamse Regering wil voeren. Werkingen die hierop inzetten, kunnen hiervoor bijkomend ondersteund worden. Daarbij zal ook rekening gehouden worden met het al dan niet erkend zijn als "organisatie vrijetijdszorg" die vanuit het Vlaamse Agentschap voor personen met een handicap aan een aantal werkingen wordt gegeven.

Om in aanmerking te komen voor werkingssubsidies moeten de werkingen om de vier jaar een beleidsplan indienen. Eénmaal de werkingssubsidies zijn toegekend krijgt de werking vier jaar de tijd én ook de middelen om minstens haar eerstelijnsaanbod uit te bouwen. Na twee jaar wordt er aan de werking een voortgangsrapport gevraagd. In het voortgangsrapport moet de werking een stand van zaken geven m.b.t. hun gerealiseerde aanbod, eventueel aangevuld met de initiatieven in het kader van de brug- en signaalfunctie. Daarnaast moet in het voortgangsrapport ook een concrete planning voor de komende twee jaar opgenomen worden. Na het vierde jaar bezorgt de werking een werkingsverslag aan de administratie. Door te kiezen voor een beleidscyclus van vier jaar en een tussentijdse rapportage van 2 jaar, wil de Vlaamse Regering de administratieve last voor de werking laag houden.

3.3.2. Subsidies voor vrijwilligerswerkingen met kinderen en jongeren met een handicap

Met deze subsidielijn richten we ons naar kleinere initiatieven met kinderen en jongeren met een handicap. Een gemene deler bij deze initiatieven is dat ze geen beroepskrachten inzetten, dat ze activiteiten aanbieden die herhaald worden en dat ze reeds een bestaande bovenlokale werking hebben. Zowel feitelijke verenigingen als verenigingen die beschikken over een privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter kunnen een aanvraag indienen bij deze subsidielijn.

De projectsubsidies die deze verenigingen kunnen ontvangen, worden toegekend ter ondersteuning van extra werkingskosten die voortvloeien uit een structurele werking. De structurele werking moet jaarlijks zijn maar hoeft niet continu en permanent te zijn. De werking kan zowel plaatsvinden tijdens het schooljaar als tijdens de schoolvakanties. Die extra kosten kunnen ontstaan omdat de werking bijvoorbeeld een nieuw aanbod ontwikkelt, omdat de werking speciaal spel- of verblijfsmateriaal moet voorzien of omdat de werking speciaal vervoer moet voorzien.

De subsidie kan door de vereniging op een eenvoudige manier jaarlijks aangevraagd worden bij de administratie.

Op basis van deze eenvoudige subsidieaanvraag wordt jaarlijks de hoogte van het toe te kennen subsidiebedrag bepaald door de administratie.

3.4. Subsidies voor vernieuwende projecten

Sinds het begin van deze regeerperiode zijn er heel wat initiatieven genomen om de strategische doelstelling te realiseren die is opgenomen in de beleidsnota Jeugd, met name inzetten op jeugdwerk dat alle kinderen en jongeren bereikt. Het Burgerkabinet Jeugd en het project "Jeugdwerk in de stad" zijn hierbij ankerpunten, alsook de projectoproepen rond bruggenbouwers en straatburgerschap en. Met deze projectoproepen worden nu reeds kansen gegeven aan vernieuwende initiatieven. Een subsidielij n voor bovenlokale projecten voor jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en/of jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap, sluit hierbij perfect aan.

Er wordt gekozen om deze subsidielij n niet onder te brengen in dit decreet maar haar een plaats te geven binnen het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Binnen dit decreet is immers onder artikel 16, §3 een subsidielij n voor experimentele projecten" voorzien. De projecten gefinancierd via deze subsidielij n spelen in op nieuwe ontwikkelingen en behoeften die zowel binnen de jeugdsector als meer algemeen bij de jeugd leven. Het ondersteunen van vernieuwende bovenlokale projecten voor jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en/of jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap kan hierbij aansluiten.

Om die bovenlokale projecten een duidelijke plaats te geven binnen de subsidielij n "experimentele projecten" wordt het decreet van 20 januari 2012 aangepast.

3.5. Subsidies voor intergemeentelijke samenwerking

De Vlaamse Regering wil met deze subsidielij n intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en verenigingen actief op het vlak van bovenlokaal jeugdwerk ondersteunen. Hierbij wil ze het beleid dat bij enkele provincies werd gevoerd t.a.v. intergemeentelijk samenwerking verder continueren.

Meer specifiek wil de Vlaamse Regering een werkingssubsidie toekennen aan intergemeentelijke projectverenigingen, indien deze verenigingen de samenwerking en de netwerking stimuleren tussen de lokale besturen, die participeren aan het projectvereniging, én het jeugdwerk dat actief is binnen het werkingsgebied van de projectvereniging.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring dient de intergemeentelijke projectvereniging in een beleidsplan te beschrijven hoe ze die samenwerking en netwerking zal vormgeven en stimuleren.

Gezien het hierbij om intergemeentelijke samenwerking gaat van lokale besturen wordt de beleidscyclus voor financiering gekoppeld aan de gemeentelijke bestuursperiode. Dit betekent dat de beleidscyclus zes jaar is. Hiermee wordt ook de administratieve last beperkt. Nadat de lokale besturen hun strategisch meerjarenplan hebben opgemaakt, gaat men immers op zoek naar partners om het vooropgestelde beleid vorm te geven. Een intergemeentelijke projectvereniging, kan hier een oplossing bieden. Het jaar nadat de lokale besturen hun strategisch meerjarenplan hebben ingediend, kunnen ze vorm geven aan de samenwerking en een beleidsplan voor zes jaar indienen.

3.6. Inwerkingtreding decreet

Het decreet treedt in werking op 1 januari 2019, met uitzondering van artikel 9, 10 en 13, die in werking treden op 1 januari 2018 en artikel 5, 8, 11 en 12, die in werking treden op 1 januari 2020.

De financiering van initiatieven op basis van dit decreet start ten vroegste op 1 januari 2020, met uitzondering van de initiatieven die zijn opgenomen in artikel 13.

De jeugdhuisen die een werkingssubsidie wensen te ontvangen op basis van artikel 4, kunnen voor de eerste keer een beleidsplan voor vier jaar indienen in 2019. Het beleidsplan moet handelen over de periode 2020-2023. In 2019 wordt op basis van het ingediende dossier beslist over de werkingssubsidies die de jeugdhuisen vanaf 2020 ontvangen.

Voor de projectlijn die is opgenomen in het decreet onder artikel 7 kunnen initiatieven een aanvraag indienen in 2019 voor projecten die worden uitgevoerd in 2020. Het betreft de jaarlijkse projectsubsidie die wordt toegekend aan jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap voor het organiseren van een bovenlokaal jeugdwerkaanbod.

Op de projectlijn voor vernieuwende projecten, die een plaats krijgt in het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid (artikel 9 en 10), kan vanaf 2018 ingetekend worden

De bovenlokaal jeugdwerkinitiatieven met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren (artikel 5) en de intergemeentelijke projectverenigingen (artikel 8) dienen voor de eerste keer een beleidsplan op te maken voor de periode 2021-2026. Dit beleidsplan wordt ingediend in 2020. Gezien beide subsidielijnen verbonden zijn aan de werking of de samenwerking van de lokale besturen, wordt de termijn van indiening van het beleidsplan gekoppeld aan de termijn van de gemeentelijke bestuursperiode. Voor beide subsidielijnen kan ingediend het jaar waarop het nieuwe strategisch meerjarenplan in werking treedt. De eerste keer betekent dit dus 2020. In dat jaar wordt op basis van het ingediende dossier beslist over de toekenning van de werkingssubsidies, die de initiatieven vanaf 2021 zullen ontvangen.

4. Advies Raad van State en strategische adviesraden

5. Totstandkomingsprocedure

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

In dit artikel worden de basisbegrippen toegelicht en vastgelegd. Sommige definities hoeven geen verdere toelichting. Deze werden in dit overzicht niet opgenomen.

1° administratie

Het betreft het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

2° bovenlokaal

Hier wordt verduidelijkt dat conform de interne staatshervorming de Vlaamse overheid de autonomie van de lokale besturen respecteert en geen initiatief zal nemen bij werkingen die een louter lokale inbedding hebben en die op geen enkele manier aansluiting vinden bij Vlaamse beleidsprioriteiten.

6° kinderen en jongeren met een handicap

De gehanteerde definitie is enerzijds gebaseerd op de definitie van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en anderzijds op de definitie van "handicap" die door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap wordt gebruikt, met name: *"elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren."*

7° maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren:

De gehanteerde definitie omschrijft de redenen waarom groepen van kinderen en jongeren als maatschappelijk kwetsbaar kunnen beschouwd worden. Volgende redenen worden naar voor geschoven: hun afkomst, hun thuissituatie of hun verblijfstatuut.

Artikel 3

Dit artikel lijst de verschillende subsidielijnen op alsook de algemene voorwaarden. De specifieke voorwaarden worden dan verder opgenomen in de desbetreffende artikelen.

Verder wordt er ook bepaald dat verenigingen slechts op basis van één subsidielijn middelen kunnen ontvangen.

Het is mogelijk dat verenigingen, die een werkingssubsidie ontvangen of een projectsubsidie op basis van artikel 7, een dossier indienen voor subsidiëring via een andere subsidielijn. Wanneer een vereniging overschakelt naar een andere subsidielijn, dan moet ze de termijnen volgen die van kracht zijn binnen deze subsidielijn. Desgevallend ziet de vereniging af van verdere subsidiëring via de oorspronkelijke subsidielijn.

In het artikel wordt ook bepaald wie niet in aanmerking kan komen voor subsidiëring op basis van dit decreet. Deze bepaling wordt opgenomen om expliciet te duiden dat de finaliteit van dit decreet is het ondersteunen is van initiatieven die het gemeentelijke belang overstijgen maar niet in die mate dat ze activiteiten uitoefenen gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap. Voorliggend decreet positioneert zich duidelijk tussen het decreet van 6 juli 2012 houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, het zijn respectievelijk de onder- en bovengrens. Voor het decreet van 20 januari 2012 is hierop wel één uitzondering, met name artikel 16, §3 waarbij de projectlijn "experimentele projecten" ook wordt opengesteld voor vernieuwende, bovenlokale projecten voor jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en/of kinderen en jongeren met een handicap.

Er worden drie types verenigingen expliciet bepaald die uitgesloten worden van financiering op basis van dit decreet:

1. verenigingen die een werkingssubsidie ontvangen op basis van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid;
2. feitelijke verenigingen die activiteiten uitoefenen gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap;
3. rechtspersonen die activiteiten uitoefenen gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 4

Het artikel bepaalt de specifieke voorwaarden voor geprofessionaliseerde jeugdhuisen die inspelen op prioriteiten van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid.

De specifieke voorwaarden vinden hun basis in het besluit van 5 juli 2013 van de Vlaamse Regering betreffende de toekenning van subsidies aan jeugdhuisen voor de uitvoering van een bovenlokaal project. De voorwaarden die verschillend zijn ten opzichte van het besluit van 5 juli 2013:

- het jeugdhuis is werkgever van een beroepskracht met een inhoudelijke taakstelling. Deze keuze wordt gemaakt zodat naast beroepskrachten die instaan voor de initiatieven die inspelen op de prioriteiten van de Vlaamse Gemeenschap, ook een beroepskracht is die verantwoordelijk is voor de structurele werking van het jeugdhuis zodat er een goede afstemming en/of versterking kan komen tussen het structureel werken en de vernieuwende initiatieven.
- Het jeugdhuis dient een beleidsplan in voor een periode van vier jaar.
- Het jeugdhuis beschikt over privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter. Het nieuw beleidskader laat de verplichte vzw-vorm los en laat ook andere rechtspersonen toe voor subsidiëring. Bindende voorwaarden zijn dat de winst van deze rechtspersonen uitsluitend naar niet-commerciële doelen gaat, binnen de sociaal-culturele sector blijft en aangewend wordt om nieuwe initiatieven op te zetten. Commerciële initiatieven, waarbij de winst wordt uitgekeerd aan de leden van de vereniging komen dus niet in aanmerking voor subsidiëring. Om die afbakening scherp te stellen, wordt de term 'rechtspersoon met niet commercieel karakter' gebruikt, naar analogie met het Kunstendecreet. Door geen strikte juridische vormen op te leggen, moet het nieuwe decreet compatibel zijn met toekomstige wijzigingen in de wetgeving en mogelijke nieuwe ontwikkelingen toelaten.
Eenzelfde formulering wordt ook toegepast voor de verenigingen zoals bepaald in artikel 5, 6 en 7.

De keuze voor een tweejaarlijkse voortgangsrapport en een werkingsverslag op het einde van de beleidscyclus van vier jaar wordt genomen om de administratieve last voor zowel de jeugdhuisen als de Vlaamse administratie lichter te maken.

Artikel 5

Het artikel bepaalt de specifieke voorwaarden voor geprofessionaliseerde jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren voor het creëren of stimuleren van participatie voor kinderen en jongeren, waardoor de betrokken kinderen en jongeren aansluiting vinden bij instellingen of organisaties die hen kunnen helpen te integreren in de samenleving om zo hun achterstelling of uitsluiting weg te werken.

In dit decreet wordt gefocust op de uitbouw van één van de functies die dit jeugdwerk opneemt, met name de brugfunctie. In het beleidsplan moet het dan ook duidelijk zijn hoe deze functie zich tot de andere functies verhoudt.

De keuze voor een driejaarlijkse voortgangsrapport en een werkingsverslag op het einde van de beleidscyclus van zes jaar wordt genomen om de administratieve last voor zowel de initiatiefnemers als de Vlaamse administratie lichter te maken.

In dit artikel wordt bepaald dat de Vlaamse Regering zal bepalen hoeveel beroepskrachten de initiatiefnemer minimaal moet tewerkstellen om in aanmerking te komen voor toekenning van subsidies op basis van dit decreet.

In het ministerieel besluit van 23 december 2016 betreffende de toekenning van een subsidie aan organisaties met geregulariseerde gesco-projecten in de

beleidsvelden cultuur en jeugd- overgangsscenario 2017, werd de lijst opgenomen van de initiatieven die die kans moeten krijgen. Het gaat om initiatiefnemers die geen structurele werkingssubsidies ontvangen vanuit Vlaanderen maar die via voornamelijk DAC-subsidies een stabiele link hebben met het beleidsdomein. De lijst omvat - voornamelijk stedelijke - initiatieven die een relevant aantal beroepskrachten in dienst hebben om de functies, die het jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren opneemt, waar te kunnen maken. Anderzijds moet het ook duidelijk zijn dat de regeling in de toekomst geen tewerkstellingsverhaal meer is maar dat er gefocust wordt op de inhoudelijke werking. Daarom zal er vanaf 2021 gesubsidieerd worden op basis van de initiatieven die door het jeugdwerk worden ontwikkeld. Weliswaar wil de Vlaamse Regering deze overgang niet te bruusk maken voor de initiatiefnemers die de voorbije jaren gesco-middelen ontvingen.

De toegekende gesco-middelen zijn voor de initiatiefnemers een belangrijke inkomstenbron. Daarom wordt er een éénmalige overgangsbepaling voorzien voor de periode 2021-2026. In die zes jaar krijgen de initiatiefnemers de tijd om de werking ten gronde te heroriënteren naar de nieuwe finaliteit van de toegekende middelen, met name het realiseren van de doelstellingen zoals bepaald in paragraaf 1 van dit artikel. Gezien het om een relatief lange overgangperiode gaat, wordt er slechts één periode voorzien. De heroriëntering moet dan ook afgerond zijn tegen de volgende beleidsperiode 2027-2032.

Artikel 6

Het artikel bepaalt de specifieke voorwaarden voor geprofessionaliseerde jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap voor het organiseren van een bovenlokaal jeugdwerkaanbod, zowel tijdens de schoolvakanties als tijdens het schooljaar.

Zoals reeds aangegeven in artikel 2 van dit decreet betekent "geprofessionaliseerd jeugdwerk" dat er tenminste één beroepskracht moet ingezet worden om de jeugdwerkinitiatieven vorm te geven. Het gaat hierbij om een bovenlokaal jeugdwerkaanbod.

In dit artikel wordt ook erkend dat dit jeugdwerk, naast het organiseren van een jeugdwerkaanbod, ook andere functies opneemt. Naast een werkingssubsidie voor het eerstelijnsaanbod, met name het jeugdwerkaanbod, kan een initiatiefnemer ook voor een andere functies, die gelinkt zijn aan het jeugdwerkaanbod, gesubsidieerd worden.

Artikel 7

Het artikel bepaalt de specifieke voorwaarden om projectsubsidies toe te kennen aan jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap voor het organiseren van een bovenlokaal jeugdwerkaanbod, tijdens de schoolvakanties of tijdens het schooljaar.

Een initiatiefnemer kan zowel tijdens het schoolvakantie als tijdens het schooljaar jeugdwerkactiviteiten organiseren. Hier mag het initiatief echter enkel met vrijwilligers werken en moet het om een structurele, jaarlijkse werking gaan, maar de werking hoeft geen continu karakter te hebben. Dit betekent dat er bijvoorbeeld slechts een aantal keer per jaar activiteiten worden georganiseerd, maar dat deze of gelijkaardige activiteiten wel jaarlijks terugkomen.

Zowel feitelijke verenigingen als verenigingen met een privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter, kunnen jaarlijks een aanvraag indienen.

Artikel 8

Het artikel bepaalt de voorwaarden om een werkingssubsidie toe te kennen aan intergemeentelijke projectverenigingen indien deze de samenwerking en de netwerking stimuleren tussen de lokale besturen, die participeren in de projectvereniging, én het jeugdwerk dat actief is binnen het werkingsgebied van de projectvereniging.

Er wordt bij deze subsidielijne cofinanciering verwacht vanuit de lokale besturen. De subsidie dekt immers maximaal 50% van de werkingskosten die voortvloeien uit realisaties van de initiatieven, zoals die bepaald zijn in het beleidsplan. Onder de werkingskosten vallen de reële loonkosten van het personeel die met de opdracht is belast en de effectieve werkingskosten.

Artikel 9 en 10

Deze artikelen behandelen de wijzigingen die in het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid zullen doorgevoerd worden zodat vernieuwende bovenlokale projecten voor jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en kinderen en jongeren met een handicap ook kunnen intekenen op de subsidielijne "experimentele projecten".

Artikel 10 bepaalt dat drie soorten verenigingen een aanvraag voor een experimenteel bovenlokaal jeugdwerkproject voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en kinderen en jongeren met een handicap kunnen indienen: feitelijke verenigingen, privaatrechtelijke rechtspersonen met een niet-commercieel karakter en intergemeentelijke projectverenigingen.

Artikel 11 en 12

Deze artikelen behandelen de wijzigingen die bij de inwerkingtreding van het decreet moeten doorgevoerd worden in het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector.

Artikel 13

Door de koppeling van de beleidscyclus voor financiering aan de gemeentelijke bestuursperiode, wordt er een overgangsbepaling opgenomen voor de jaren 2018, 2019 en 2020 waarbij de subsidiebedragen worden bepaald voor de verenigingen, die in het Ministerieel Besluit van 23 december 2016 betreffende de toekenning van een subsidie aan organisaties met geregulariseerde gesco-projecten in de beleidsvelden cultuur en jeugd - overgangsscenario 2017 zijn opgenomen.

De overgangperiode wordt bepaald op drie jaar omdat er anders een subsidiëringsvacuüm ontstaat voor deze verenigingen. De nieuwe gemeentelijke legislatuur start immers op 1 januari 2019. De gemeenten hebben dan een jaar de tijd om hun strategisch meerjarenplan op te maken. Wanneer dit strategisch meerjarenplan definitief is, kunnen de verenigingen hun beleidsplan uitwerken. Dit betekent dat er pas in 2020 een beleidsplan, zoals bepaald in artikel 5 van het ontwerp van decreet, kan ingediend worden en er pas een financiering kan opgestart worden in 2021. Deze timing is ook de reden waarom er een overgangsmaatregel van drie jaar is voorzien voor de verenigingen, die zijn opgenomen in dit artikel.

Artikel 14

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 15

Dit artikel behoeft geen commentaar.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ